

Samling

af

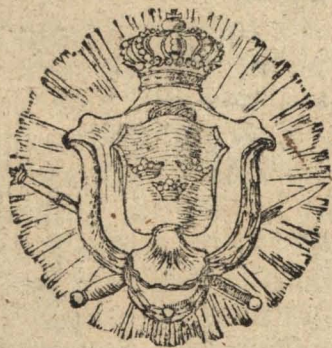
Kongl. Maj:ts

Nådiga

Förordningar

Rörande

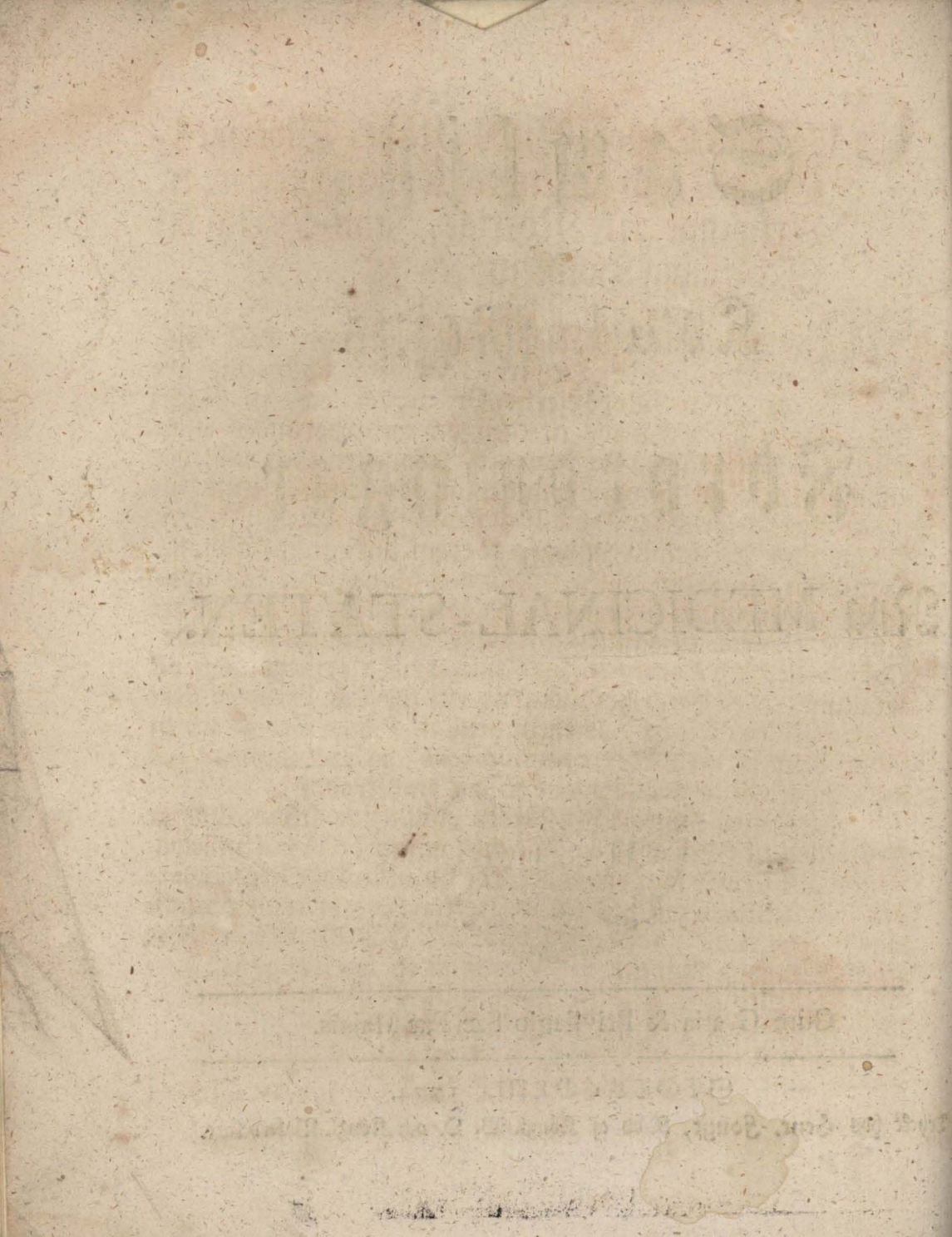
Nya MEDICINAL-STATEN.

Cum Gratia & Privilegio S:æ R:æ Maj:ris.

STOCKHOLM, 1774.

Tryckt hos Hent. Soutg, Ridd. af Kongl. W. D. och Kongl. Boktryckare.

GUSTAF med Guds Nåde, Sveriges,
Göthes och Wendes Konung 2c. 2c. 2c.
Hrsvinge til Norrige, samt Hertig til
Schleswig Hollstein 2c. 2c.

Wår Yrnest och Nådiga benågenhet med Gud All-
mächtig. Tro-Tjenare, Archiater och Riddare
af Wår Nordstjerne-Orden; så ock Assessorer:
Wi tillfände Eder härhos til egen och wederbörandes efter-
rättelse Wårt Nådiga Reglemente, hwaresther then i Nåder
gillade Medicinal-Staten kommer at förwaltas, jemte In-
structionerne för Eder samt Provincial- och Fattig-Medici,
sådana som Wi funnit nödigt, at them ändra och fastställa.
Och gifwe Wi Eder tillika i Nåder tillkänna, thet Wi uppå
Edert underdåniga tillstyrkande nu låte utfärda så wål Wåre
Nådige Ordres til samtelige Wåre Befallningshafwande,
Consistorier och Lazarettis Inrättningarne i orterne, som ock
befallningar til Landshöfdingarne uti the Län, hwarest flere
Provincial-Medici äro, at them imellan Länen fördela och en
sådan delning med Eder communicera, på thet en hwar må
weta hwilka districter, honom blifwit ombetrodde.

Hwifwenwål hafwe Wi i Nåder bifallit, at Wåre Nådige
skrifweller til Eder af th. 21 Julii 1773 och th. 15 Martii innewa-
rande år, så wål som ofwanberörde nu utfärdade Reglemente
och Instructioner må hos Wår Boktryckare af trycket utgif-
was; Hwarom I hafwen at besörja. Och Wi befalle Eder
Gud allmächtig Nädelligen. Ekolsund th. 29 Julii 1774.

GUSTAF.

Joh. v. Heland

GUSTAF med Guds Nåde, Sweriges,
Göthes och Wendes Konung 2c. 2c. 2c.
Hrswinge til Norrige, samt Hertig
til Schleswig Hollstein 2c. 2c.

Wår Ynnest och Nådiga benågenhet med Gud All-
mäktig. Tro-Tjenare, Archiater och Præses, Lif-
Medice och Assessorer. Sedan Wi, wid Medicinal-
werkets reglerande, under th. 5 sissl. Martii i Råder
godt funnit infordra Eder underdåniga utlåtande theröfwer,
huru Rikets Provincier med erforderlig tilgång på Medica-
menter för the fattige, samt tilräckelig Betiening af skickelgae
och erfarne Läkare måtte kunna förses, såsom aldranast bi-
dragande til the allmännas nytta och folkmångdens conserva-
tion, samt närmast ledande til the ändamål, hwartil Medi-
cinal-Fonden blifwit anslagen, med mera, och I themed
under th. 20 nästwetne April inkommit, hafwe Wi tagit the-
ta angelågne ärende med tilhörande handlingar uti noga
öfwerwägande, och enligt Wårt redan tagne Nådiga beslut,
såsom äfwen öfwerensstämmande med hwad Rikens Stån-
der uti slutet af 3 moment. uti Bewillnings-Förordningen af
th. 8 September förledit är sig förbehållit, angående then be-
willjade Medicinal-Fonden; at nemligen then tilgång, som
therig-nom kunde winnas, först och främst måtte användas,
at med tilräckelige Löner förse the i Landsorterne erforderli-
ge Provincial-Medici, ytterligare i Råder fastskåldt och stad-
gat som följer:

110 At Provincial-Medicorum Stat förblifwer sådan som
then af Os i Råder gillad, stadfastad och underskrifwen här-
hos Eder tilhanda sändes, med befallning at härutinnan ic-
ke

te för thet tilkommande tilstyrka någon tilökning, eller hvad annan ändring thet wara må.

2:0 För the förmoner Wi således tillagt Provincial-Medici, tilkommer them at äfwen draga en nitist försorg derom, at Jordegummor i hwarje Län warda underwiste och inöfwade til thes Wi, så tilgång på medel gifwes, kunna något serstilt härom förordna, hwaremot så någon Provincial-Medicus för besynnerlig nit, utmärkt åhåga och slit i tiensten hos Os anmäles, Wi wele uti Rådigt öfwerwägande taga, huru et sådant berömligt förhållande serstilt måtte anses.

3:0 Utom thet faststälde Provincial Medicorum antal, kommer i Stockholm at antagas 3:ne Medici til the fattige siufkas wård och skötsel, hwilka af Medicinal-Fonden, hafwa at åtniuta hwarthera 400 Daler Silfvermynt och 1000 Daler Silfvermynt hwarthera til Medicamenter, dock at för themna sednare summan, som förblifwer under Eder wård och disposition, wises behörig redo och räkning, som kommer på sätt som i bifogade Stat för Provincial-Medici förmåles, äfwen af Wär och Rikens Kammar-Revision at revideras.

4:0 At sedan öfswannående måst angelågne behof blifwit besörjde; at Stats-werket af Medicinal-Fonden erhåller sin ersättning för gjorde förskotter: äfwen som så Medicinal-Fonden jemte then nu uprättade Stat kan besörja the utgifter, som sedan 1696 fallit Stats-werket til last, böra the theraf utgå til besparing uti Rikets Stats-medel.

5:0 På thet the genom then Eder nu communicerade Stat tilöfte syflor snarligen måtte kunna förgifwas, hafwen J uti allmänna Post-Tidningarne at låta tungöra the syfler och beställningar, som nu komma at besättas, och med förslag på så många som efter then wanliga ansöknings-tidens förlopp kunna, i anseende til stickelige ämnen uprättas, på en gång jemte förteckning på the sökande til Os i underdånighet at inkomma.

6:o Sedan på sätt som förberordt är, then förmedeligen til inflytande Medicinal-Fonden til thes egentliga och förnämsta ändamål blifwit disponerad, förekomma wäl mångfaldige andre behof, som hos Ds i underdånighet blifwit anmälte; men som Wi förut med säkerhet wele wara underrättade, hwartil fonden kan sig rätteligen belöpa, sedan thet förutgående blifwit bestyrt, så wele Wi med alt thet öfriga så länge upskiuta. Kommandes dock the imedlertid, som niuta löner och förmoner, efter förre författningar therwid at bibehållas, dock utan någre tillökningar tils widare.

Öfwen som Wi framdeles wid tuzande ledigheter hos Eder serstkilt wele förordna om then lediga systans återbesättande, och huru Wårt Collegium Medicum måtte hadanefter ställas och inrättas på then fot, som med the äldre gode författningar närmast öfverensstämmer. Hwilket alt Wi til Eder och wederbörandes underrättelse samt noga efterlesnad härmed i Näder tilkänna gifwe. Befallande Eder Gud Allsmåttig Nådeligen. Ekolsund then 21 Julii 1773.

GUSTAF.

J. Elers.

Provincial Medicorum Stat.

Landshöfdinge- Dömen,	Prov. Medicorum antal.	Prov. Medicorum Stationer.	Löner Dal. Smt.	Medicaments - Fond.	Kopp - ymnings- Fond.	Fond til Veneriska Smitans hämnande.	Rele- och Dag- Tractamente.	Fond til Prov. Medi- corum helpare.	Summa Summarum.
1 Upsala Län	1	Upsala	600	300	100	100	100	200	1400
2 Stockholms Län	2	Stockholm	600	300	100	100	100	200	2800
		Norrtelge	600	300	100	100	100	200	
3 Skaraborgs Län	2	Mariestad	600	300	100	100	100	200	2800
		Lidköping	600	300	100	100	100	200	
4 Åbo & Biörne- borgs Län.	2	Åbo	600	300	100	100	100	200	2900
		Biörneborg	600	300	100	100	200	200	
5 Cronebergs Län	1	Wexiö	600	300	100	100	100	200	1400
6 Jönköpings Län	2	Jönköping	600	300	100	100	100	200	2800
		Ekfiö	600	300	100	100	100	200	
7 Wästmanlands L.	1	Westerås	600	300	100	100	100	200	1400
8 Nyflotts Kym- meneg. & Savol.	2	Lovisa	600	300	100	100	200	200	3000
		St. Michel	600	300	100	100	200	200	
9 Östergöthland	2	Lindköping	600	300	100	100	100	200	2800
		Wadstena	600	300	100	100	100	200	
10 Södermanland, med Lifged.	2	Nyköping	600	300	100	100	100	200	2800
		Ekilstuna	600	300	100	100	100	200	
11 Nylands och Tawastehus	2	Borgö	600	300	100	100	100	200	2900
		Tawastehus	600	300	100	100	200	200	
12 Elfsborgs med Dahl	2	Wennersb.	600	300	100	100	100	200	2800
		Borås	600	300	100	100	100	200	
13 Calmare Län med Öland	2	Calmar	600	300	100	100	100	200	2800
		Wimmerby	600	300	100	100	100	200	
14 Kopparbergs Län	2	Falun	600	300	100	100	200	200	3000
		Hedemora	600	300	100	100	200	200	

15 Nerke & Wer- meland	3	{ Örebro Carlstad Philipstad	600 600 600	300 300 300	100 100 100	100 100 100	100 100 100	200 200 200	4200
16 Westernorr. och Medelpad, Jemtl. och Ångermanl., Gefleborgs Lån, med Gestrikland, Helsingland och Herjedalen.	3	{ Sundswall Gefle Söderhamn	600 600 600	300 300 300	100 100 100	100 100 100	200 100 200	200 200 200	4400
17 Westerb. med Lappmarken	1	Uhmeå	600	300	100	100	200	200	1500
18 Österbottns L.	2	{ Wafa Uhleå	600 600	300 300	100 100	100 100	200 200	200 200	3000
19 Gottlands Lån.	1	Wisby	600	300	100	100	100	200	1400
20 Malmöhus Lån.	1	Malmö	600	600	200	100	100	200	1800
21 Christianst. L.	1	Christianst.	600	600	200	100	100	200	1800
22 Blekinge	1	Carlsrona	600	300	100	100	100	200	1400
23 Hallands Lån.	1	Halmstad	600	300	100	100	100	200	1400
24 Göteborg och B. L.	1	Uddevalla	600	300	100	100	100	200	1400
Summa	40	- - - -	24000	12600	4200	4000	5100	8000	57900

Annmärkingar.

1:0 Hwad härutinnan för hwarje Län är utfatt til medicamenter til the fattiga siuktas förnödenhet och skötsel, til Lopp- och Pumpnings-fond samt til gångbara Veneriska siukdomars hållande, kommer at förblifwa under Collegii Medici wård och utdelande, somt och hafwer at thesörre til Wår och Rikets Kammar = Revision insända årligen verificerade räkningar.

2:0 Om then fond, som för hwart och et Län här är utfatt, icke skulle för hwart år åtgå, bör thet öfriga besparas och til Kongl. Maj:ts vidare disposition hållas oförnytt, dock så, at et Lans större behof må besörjas af besparingar för et annat, så nöden sådant fordrar.

3:0 För then här anslagne summan til rese- och dag-tractamente böra Provincial-Medici wisa behörig redo och räkning, och öfwerstöttet af hwad icke uti anbefalte ämbets ärenden åtgäddt, räknat til siukts för 2:ne hästar och Två Daler Silfvermynt i dag-tractamente återlemna: hwarwid tillika är at i afstaga, thet thenne utstakade summa för hwarje Provincial-Medicus icke får öfwerstridas eller at Medicinal-Fonden beswåras med några ersättningar för hwad mera funnat hårtil requireras.

4:0 Then fond, som Kongl. Maj:ti i Nåder bewilliat til Provincial-Mediorum medhielpare, kommer inge andre til godo än them, som sådane medhielpare, med Collegii Medici eller Kongl. Maj:ts Befallningshafwandes i orten wettskap, antaga til nyttjande och undervisning, hwarmed stickelige ämnen winnes til Rikets och thet Allmännas dienst framdeles.

Ekolsund then 21 Julii 1773.

GUSTAF.

J. Elers.

GUSTAF med Guds Nåde, Sveriges,
Göthes och Wendes Konung 2c. 2c. 2c.
Urfvinge til Norrige, samt Hertig til
Schleswig, Hollstein 2c. 2c.

Wår Ynnest och Nådiga benågenhet med Gud All-
mäktig. Tro-Tjenare, Archiater och Præses samt
Riddare af Vår Nordstjerne-Orden, så ock Lif-
Medice och Assessorer. Sedan Committerade Her-
rar Rikets Råd til Statens reglerande, i anledning af Eder
gjorda annalan, om otillräckeligheten af then nya Medicinal-
Fonden, at themed besörja och verkställa alla the behof af lö-
ner och andre utgifter, som uti then af Os i Nåder faststälde
Stat af th. 21 Julii nästledit år anbefalte blifwit, häróm til Os
med underdånigt betänkande af then 18 Februarii inkommit,
hafwe Wi ytterligare tagit thetta ämne uti noga öfverwågan-
de, och för godt funnit therutinman stadga och förordna, som
följer:

10 „At öfwanberörde Stat för Provincial-Medici kommer
„at taga sin början med innemvarande år, sålunda, at alla
„Provincial-Medici, som förut haft, eller sedermera therå
„erhållit Våre Nådige Fullmagter, tillika med the 3:ne Fat-
„tig-Medici i Stockholm, ifrån och med thetta år komma at
„niuta sine löner efter nya Staten af Medicinal-Fonden; och
„the öfrige äfvenledes i laglig ordning, alt efter som the blifwa
„antagne och förordnade, och at the them bestådde löner uti
„innemvarande års Lånens Stater upföras. The Provincial-
„Medici, som förut haft, samt til och med föreledit års slut
„upburit sine löner på Kronans Stat, ehuru mindre, än then
„nya Medicinal-Staten them tillägger, mista therigenom ingen
ting

ting, så Staten theerintil them ej mera bestådt: ei heller the, som förut inga löner haft; hållt ei allenast the förre eller äldre Provincial-Medici bordt efter Författningar tiena 6 månader med sina förra löner, utan ock the, som sedan th. 21 Julii förledit är blifwit befordrade, böra efter författningarne tiena lika tid utan lön, om the förut ingen lön på Stat innehaft. Här af winnes en tilgång af hela förledit års Medicinal-Fond, som skal vara Trettio Siu Tusende Daler Silfvermynt; hvaraf Stats-werket så mycket mera eger rättighet til sina tid efter annan gjorda förskottet, til wid påß Tiugu Siu ra Tusende Daler Silfvermynt, som the blifwit gjorde til farfoters och sinittosamma sjukdomars botande och förekommande i Landsorterne, emot försäkran om ersättning af Medicinal-Fonden, hwilken i sådant asseende blifwit bewiljad.

2:o The af förledit års Medicinal-Fond theerfter öfwerblifwande Tretton Tusende Daler Silfvermynt, kommer af Wårt och Rikets Stats-Contoir med thet första til Eder at aslemnas, såsom en tilgång, at af them och thet årlige öfwerkottet, som af thetta och the följande årens Medicinal-Fonds belopp blifwer, sedan Provincial Medicorum och Fat-tig-Medicorum löner blifwit afdragne, och lärere utgöra omkring 11 à 12,000 Daler Silfvermynt årligen, jemte then gamla så kallade Medicinal-Fonden 3000 Daler Silfvermynt, beförja alla the öfrige uti then nya Medicinal-Staten af then 21 Julii 1773 upförde Medicinal-utgifter och behof, efter tiderne och förekommande omständigheter, så långt samma medel förslår, utan någon vidare gravation för Rikets Stats-werk, än Eder egen Afslönings-Stat så länge, til thes tilgång thertil kan blifwa af Medicinal-Fonden.

Med redogörelsen här före kommer at förhållas enligt Wår Nådiga skrifwelse til Eder af then 21 Julii förledit år; hwilken Wi i Råder anse bäst och säkrast blifwa föråttad, så I nu under Ederet inseende och ansvar hafwen at utse och

updraga omsorgen therom til någre wifse af Edra Ledamö-
ter; hwarom J med underdånig berättelse til Ds bören
inkomma.

3:o Som i öfrigit nödigt och angelägit är, at et wift
Reglemente warder författadt för alla the utgifter, som ut-
om lönerne böra af Medicinal-Fonden besörjas, på thet at
för thet ena behöfwet ej mera penningar måtte medtagas, än
nödvändigheten kräfwer och andre kunna medgifwa, i pro-
portion efter tilgången och hwartheras större eller mindre an-
gelägenhet; så är härmed til Eder Wår Nådiga befallning,
at J et sådant Reglemente til Wår Nådiga pröfning och wi-
dare fastställande skyndesammanst projecteren och til Ds i un-
derdånighet insänden, hwarwid J hafwen at följa the grun-
der ofwanberörde Wår Nådiga skrifwelse och then faststälde
Staten af then 21 Julii förledit år utstakar, så at hufwud-än-
damålen, farsoters hämmande, the fattigas understöd med
frie läkemedel, och folkhopens tilwärt, måge kunna winnas
och erhållas.

4:o Sluteligen förnye Wi härmed Wår Nådiga befall-
ning til Eder, at draga skyndesam försorg, thet förslag til
the efter oftanämde Stat än obesatte sysslor warda uprättade,
och til Ds i underdånighet insände, och nu genast til the be-
ställningar, hwartil sökande sig redan anmält: Hwarwid Wi
ej kunne obemält lemna, at til rättelse uti merbesögde Stat
anmärka, at then ene af Provincial-Medici uti Nyköpings
Län, som blifwit anwist at hafwa sin station uti Eskilstuna,
kommer, såsom tillika warande Medicinæ Lector uti Streng-
nås, enligt Wårt Nådiga Förordnande af then 17 September
1772, at thet hafwa sit hemwist; men på thet Fristaden icke
måtte sakna Läkare, wele Wi härmed hafwa tillagt Lecto-
ren och Provincial-Medicus i Strengnås nu genast the i Stat
bestädde Twå Hundrade Daler Silfwermynt årligen för en
medhjelpare, med then honom åliggande pligt, at antaga
en

en sådan, som under thet Provincial-Medicus ej kan wara
therstädes närwarande, kan wid på ommande siukdomar gå
Stadens Innewånare med råd och hielt iihanda.

Wi drage til Eder thet Nådiga förtroende, at I låten
werkställigheten af alt thetta med thet mera, som til Medi-
cinal-werkets förkofran i någor måtto kan bidra, wara
Eder högst om hiertat: noga i afntagande, at hwad på Eder
åtgård i förberörde måtto ankommer, må behörigen warda
hörfamadt och eftersewadt. Och Wi befalle Eder Gud
Alsmågtig Nädelligen. Stockholms Slott then 15 Mars

1774.

GUSTAF.

Joh. v. Heland.

Kongl. Maj:ts

Nådiga Instruction, för Theß Collegium
Medicum, Gifwen Ekollund then 29
Julii 1774.

Vå thet Wårt Collegium Medicum må sättas i stånd, at
i görligaste måtto sköta Rikets Medicinal-werk, samt
förekomma och bota farsoter och smittosamma sjukde-
mar, hwilka så märkeligen förswagat Folk-nummern, til
Rikets kånbaraste affaknad uti alla theß rörelser och nä-
ringar; hafwe Wi för godt funnit, at följande i Nåder
städga.

§. 1.

Collegii Ordinarie Ledamöter skola, nu som förr wara,
en Præles och Ser Assessorer med Lön, utom the Ledamöter
som för Embetet theß hafwa nu för tiden sit säte; hwilkas
efterträdare icke blifwa Collegii Ledamöter. Betieningen
therwid en Syndicus eller Secreterare, en Notarius, en Actua-
rius och en Waktmästare; Men theß sammanträden kounna
hådanefter at ordenteligen hållas så at alla mål, besynnerli-
gen the, som fordra skyndsamhet, blifwa snart afgiorde och
utfärdade; Och bör enligt 6. §. i 1688 års Kongl. Medicinal-
Ordningar, Collegium tilhålla alla inom Riket warande
Doctores Practici at sig legitimera såsom theß tillydande med-
lemmar.

§. 2.

Emedan the här i Kongl. Residencet inrättade Profes-
sioner uti Anatomien och Chirurgen, Historia Naturali och
Pharmacien samt Arte Obstetricia, med the Medicinæ Docto-
rer

rer och Professorer, som them förestå, och thesas Adjuncter, likaledes Amiralitets - Medici, Fält - Medici, Provincial - Medici, Stads - Physici och Doctores Practici böra vara Collegii Membra, som wid thesas Embetes förrättningar betarfwä Collegii tillsyn och råd; så bör Collegium jemwäl nyttja thesas biträde och fordra af them thet the kunna och böra til Medicinal-werkets befrämjande hwar för sig åstadkomma, allt efter som thesas syflor och Instructioner thet medgifwa.

§. 3.

Collegium bör ej allenast wid förslagers uprättande til alla Provincial-Medicorum Syflor uti Riket, och alle the öfrige hwartil Collegium undsådt Kongl. Maj:ts Nådiga t-lstånd at föreslå och tillse, thet the måst förtiente och stickeligaste på förslag upföras, utan eger och, enär wederbörande som eliest hafwa förslags-rättighet til Läkare-Syflor sig hos Collegium förfråga, at meddela them sit uttrande, om the sökandes kunskap och stickelighet, så at Riket med wälpröfwade och wid Academierna promoverade Medici må blifwa försedt.

§. 4.

Til winnande af et så wigtigt ändamål som thet är, at med samlad magt företomma och bota the måst folködande sjukdomar i Riket, bör Collegium, med the medel thet af Oss i Nåder gillade Reglemente utstafar, sega alla möjliga anstalter, at både then fattige Allmogon och Städernes Inwånare må blifwa med Läkare tillsyn och fria medicamenter besonnerligen uti härjande farsoter och veneriska sjukdomar försedde, och tillika så sparsamligen hushållas, at inge obehörige utgifter måge medtaga then knappa tilgången. Härtil kommer at Collegium skal utröna och i trycket utgifwa hwilka the så fallade ofände sjukdomar äro, som i synnerhet bortrucka Allmogens barn, samt huru the skola lämpeligast afwärijas.

S. 5.

Collegio Medico åligger, at befordra Kopp-ymningen, så på Landet som i Rikets Städer, med then thertil anslagne Fond., såsom ländande til barns conservation: Men ock therjemte tilse, at therutinman then indieligaste försigtighet i allt tages, så at smittan tillika ej utbreder sig til andre eller spä-dare barn som ännu ej ympas kunna, hvarigenom förlusten kan blifwa större, än båtnaden genom the förras ympning, och fransför allt underrätta Allmänheten, huru barnen böra under the naturliga koppor skötas, och tillika hafwa theröfwer all möjelig tillsyn, emedan flere barn genom wanstöttsel borttryckas än genom smittan.

S. 6.

För the fattige siuka här i Wår Residence-Stad drager Collegium all möjelig försorg, så at alla the mått och fleg, som tienlige pröfwas, må på thet nogaste för Allmänheten kunnoge göras, och sedan til verkställighet befordras, genom the inrättade Fattig-Medici, enligt thes nu i Råder gillade Instruction: blifwande the späda barnen som af Veneriffe Föraldrar födas och wanstötas therwid et ömt föremål. Och åligger thet äfwen Collegium at draga försorg thet then med Amstaffnings-Contoiret påståde nyttan för thet Allmänna såtrast måtte winnas.

S. 7.

Som then Veneriffa smittan med thes swåra påfölder uti åtskillige Provincer sig irritat, så åligger thet Collegium, at genom the i orterne warande Provincial-Medici eller Stads-Physici, om thet är i en Stad och then ther finnes, på sätt Reglementet och wederbörandes Instructioner föreskrifwa, bota och förekomma siukdomen. Hårtill lära ock the i Lånen til inrättande Lazarettet mycket bidraga, hwilka af the i hwarje ort sedan 1766 samlade och behållne frivilliga samman-

sammanstoft, dels redan äro, dels ock komma at blifwa i wederbörslig gång satte, och hwilkas Reglementer och Hus-hålls-inrättningar med Collegio böra af wederbörande communiceras. The medel som härtill i Staten anslagne äro böra med all möjelig sparsamhet användas. Wid yppande smittosamma Febrar och Farsfoter bör på lika sätt genom wederbörande Läkare förfaras. Ställe, wid något af these tillfällen, medhielpare behöfwas, utser och affänder Collegium sådane, som påliteligen kände äro, helst promoverade Doctorer, eller i brist theraf, Medicinæ Studiosi, som undergådt åtminstone en examen i wettenskapen. Theraf arswoden och rese-penningar tagas af Medhielpare-Fonden.

§. 8.

The ordsaker, som göra wiåa distrieter, Städer, Socknar och Byar, wiåa Handtwerk och Närings-sång mera ofunde, än andre, tilhöra Collegii utronande, hwartil Collegium har tillstånd at infordra icke allenast pålitelige underrättelser af wederbörande, utan ock har nödigt at få del af alt hwad Tabell-werket wid handen gifwer, til these och flere för Medicinal-werket gagnande omständigheter: Och sedan Collegium efter moget öfwerwägande finner sig kunna föreslå säkre utwågar til ändring uti these mycket betydande olågenheter, aflemnas sådant til Kongl. Maj:ts Nådiga omsorg och widare åtgård, börandes dock uti 1773 års faststälte Stat, ingen förändring eller tilökning therwid upgiswas.

§. 9.

Utom thet at Collegium uti thesa och flere medicinella mål med sine råd tilhanda går Öfwer-Ståthållaren, Lands-höfdingarne och Consistorierne samt flitigt corresponderar med the Medici som under theraf inseende stå; så tilhör jemwål Collegium underrätta sig om alla i Riket befintelige
Kopp-

Ropp-hymnings = Accouchements - Siuk- och Barnhus, Hospitals och Baraquers tilstånd, til utrånande af siukdomar och ttheremot tienlige anstalter, hwarom wederbörande Medici til Collegium med sine berättelser årligen böra inkomma; Likaledes skal Collegium lemna sit yttrande om the siukhus inrättningar, som wid Garnizonerne eller annorstädes i Riket framdeles kunna komma at göras; Så ock enär thet blifwer af Kongl. Maj:ts och Rikets Krigs- och Amiralitets- Collegier anmodat; uti alt hwad som rörer siukdomar, medicamenter och betieningar ttherwid, så i fredliga som krigstider, med the bästa råd och författningar gå Arméen och Flottan tilhanda, at alt til Kongl. Maj:ts Nådiga nöje, the siukas wäl och minsta kostnad för Kronan må aflöpa.

§. 10.

Som skötten wid upkommande farsoter ibland the tama diuren grundar sig til en stor del på likheten med menniskors, så tilhörer Collegium Medicum wid dylika tilfällen at härtil samla observationer, pröfwa och föreslå medel, hwilka så wäl af then emot Bostaps-siukor förordnade Medicus, som af andra kunna upgifwas.

The i thetta ämne antagne Medici skola af Collegium få sina Instructioner och innan the antagas wederböriligen pröfwas och af Collegium i underdånighet föreslås.

§. 11.

Emedan här i Riket många goda Mineral-källor til the siukas stora hielp och nytta finnas, så tilhörer thet Collegium, at ytterligare noga utråna theras halt och egenheter, i synnerhet sådane, som ej förr äro undersökte, samt tilse, at the med goda Reglementer warda försedde, them the, om wederbörande thet begära, til Wär Nådiga Stadsfästelse hafwa at insända.

Och som i Riket förmodeligen finnas torde sådana, som swara emot utrikes hit införde mineral-watn, så blifwa the så wäl som the förekommande skadelige brunnar, et mycket angelägit ämne för Collegii upmärksamma urskillning.

Collegium drager therjemte försorg, at Allmänhetens förtroende til the således privilegierade Hälso-brunnar må warda bibehållit och styrkt, hwartil mycket bidrager, at Collegium med noggranhet föranstaltar, at inge andre än skickelige och erfarne promoverade Doctores Medicinæ, må til Bruns-Intendenter antagas, hwilka böra wara försedde antingen med Wår Nådiga Fullmagt eller Collegii Constitutional.

§. 12.

Nu och så ofta framdeles pröfwas nödigt, bör Collegium förbättra Pharmacopœn och utgifwa allmänna nödige efterrättelser uti Apothekare-konsten, til nogaste efterlesnad för Apothekare i Riket: Likaledes handhafwa then allmänna Apothekare-Taxan i anseende til stigande och fallande medicinalier, på thet at hwarken köpare må öfwerklaga ofskäligt stigrande eller säljare sakna sin billiga utkomst. Och som Collegium, enligt Wåre Medicinal-Ördningar, tilkommer, at förekomma thet Landet af Öwacksalsware icke må öfwer-swämmas, samt at hafwa noga inseende öfwer Apotheken och medicamenternes tilredande, så böra ej eller utländske så kallade arcana eller andre medicamenter til menighetens be- dragande och emot the Apothekare-Societeten i Nåder för- undte Privilegier, af obehörige personer så införskrifwas, eller försäljas, utan förfarer Collegium härwid efter hwad Medicinal-Ördningarne och Wåre särskilte Nådige Förord- nanden i ty mål stadga.

§. 13.

Och althenskund många kraftiga Medicinal-wärter, an- tingen hos oss wildt wäxa, eller lätteligen kunna planteras

och wäl triffwas, så bör Collegium, Kongl. Maj:it til Nådigt wälbehag, upmuntra Apothekarne, at theraf med behörig aktsamhet, dugeligt förråd samla, och at the hwar på sin ort, anläggga tienlige örtegårdar för sådane wärter, som i Apotheken friska behöfwas, i synnerhet så tilräckeligen i Rikets Södra Provincer, at jämwäl the öfrige Apotheken themed kunna blifwa försedde; warande tillika Collegii skoldighet, at låta sig wårda om nya obekanta Läkemedels utrönande och Läkare wettenskapens tilwärt och förkofran i allmänhet, så at Collegium til D: i underdånighet inkommer med hwad i thet ämnet, på et eller annat sätt kan tjena, så Wi altid i Näder äro willige sådane til thet allmännas bästa ländande upgifter och förslag öfwerse och ther så nyttigt pröfwas och göreligt är, i werket ställa.

§. 14.

Med Barnmorskorne, hwilka böra enligt Wåra Medicinal-Ordningar och thet Kongl. Reglementet, af then 29 April 1711, lyda under Collegium, bör en noga tillsyn hållas, så at the om sine skoldigheter, både kunnige blifwa och sig flitigt och skickeligen thewid upföra.

§. 15.

Sådane frågor uti Juridiske Medicinske mål, them ärtingen Wi Sielfwe i Näder til Collegium remittera eller från Wåre och Rikens Hof-Rätter, Consistorier och Domstolar kunna til uplysning föreställas, tilhörer Collegium med yttersta noggranhet och på samwetet, så utreda och förklara, som thet in för then Allwetande Guden kan förswaras. Såsom och wid frågan om Giftermål emellan them som med Epileptiska och ärsteligen smittande sju. dommar äro behäftade, hwaraf generationen kunde skämmas och Landet upfyllas med sluklingar.

§. 16.

§. 16.

The Betänkander, som i stöd af thenna Instruction älligga Collegio at utarbета, behörige Relationer om ärendernes aflopp, med the therwid förefallande hinder, som böra och kunna afhjelpas, samt wederbördlig vedogörelse för omförtrodde penninge-medel, enligt thet faststälte Reglementer, skal Collegium ärligen afgifwa, och thesutom sedan stora sarsorer lyckeligen äro slutade och Provincial-Medicornum berättelser inkommit, strart med underdänig berättelse therom till Ds inkomma, hwarwid the Provincial-Medici, som utmärkt sig med flit och stickelighet böra, enligt 2 §. i Wärt Nådiga Bref then 21 Julii 1773, hos Ds i underdänighet annålas.

§. 17.

At these för Riket högst verkande ärender, så wäl som Kongl. Maj:ts af then 13 October 1688 i Näder utgifne Medicinal-Ördningar, samt alla sedermera utfärdade Kongl. Bref och förordningar rörande Collegium och Medicinal-werket, måge desto säkrare och med all drift och styrka af Collegium Medicum verkställas; Så wil Kongl. Maj:rt med all Kongl. Nåd anse Theß Collegii Medici bemödande och therwid hafwa sådane medel och utwägar ossparde, som till bewakande af Kongl. Maj:ts trogne undersåtares lif och hälsatiens kan. Datum ut supra.

GUSTAF.

Joh. v. Helandl.

Kongl. Maj:t:s

Nådiga Reglemente, hwarefter then af
Kongl. Maj:t then 21 Julii 1773 och
then 15 Martii 1774 i Nåder faststälte
Medicinal-Stat af Collegium Medicum
kommer at förwaltas. Gifwit Ekolsund
then 29 Julii 1774.

§. 1.

Collegium undfår, wid April månads början hwarje
år, underrättelse från Kongl. Stats-Contoiret til hwad
summa Medicinal-Fonden thet året sig belöper, inbe-
räknade the 3000 Daler Silfwermynt, som årligen inslyta
af Manufactur-medlen: i anledning hwaraf fördelning göres
på the 6 Titlarne i Kongl. Maj:t:s Stat af 1773 och med Pro-
vincial Medicis strax communiceras, hwad sig, för thet året,
belöper för the 5 första, nemligen.

1:0 Til Medicamenter wid Farsfoter.

2:0 — Koppymplingar i Landsorterne.

3:0 — Veneriska sjukas botande.

4:0 — Provincial Medicorum resor och dag=tractamenten.

5:0 — Medhielpare = = = =

för hwilka medel, redogörelsen af them til Collegium bör ske
och hushållningen inrättas enligt Instruction. Men hwad
6:0 til Medicamenter för the fattige i Stockholm bestås, blir
endast uti Collegio anteknad och af Fattig=Medici enligt
Instruction anwandt.

§. 2.

Öfwer these medel, som af Collegium straxt på en gång för hela året af Stats-Contoiret requireras och i Banquen inrättas, hålles räkning af 2:ne the yngste Collegii Assessorer med lön, hwilken räkning inrättas enligt hwarje Titel särskilt för hwar Provincial- och Fattig-Medicus, på thet Collegium altid må kunna weta huru tilgångarne förflå, och bör thenne räkning sidst inom Februarii månads slut för thet förbigångne året, wara af Collegium öfwersedd och til K:gl. Kammar-Revisionen inlemnad, kommandes alt hwad som icke kunde wara utgäfwit at få upföras och af Collegio behållas som besparings-fond för följande årens större behof.

§. 3.

Hwad til någotthera af the upräknade behof skulle i then ene landsorten mera tärswas än hwartil then Titeln sig sträcker, bör först tagas af samma Titel i en annan landsort, thet behofwen icke warit så store, och therest äfwen såmedelst icke nog tilgång blifwer, tages thet af Besparings-Fonden, emedan icke then ene Titeln utgifter böra blandas i then andras. Skulle åter (thet Gud förbiude) så härjande Farsoter upkomma, at äfwen Besparings-Fonden woro otillräckelig, bör sådant i underdånighet hos Kongl. Maj:st annålas.

§. 4.

Til styrka uti förenämde angelågne utgifter requirerar äfwen Collegium quartals-wis af Wärt och Rikens Commerce-Collegium the 3000 Daler Silfwermynt af Manufaktur-medlen, som enligt förbemälte Kongl. Maj:ts Bref ännu ytterligare böra komma Medicinal-merkets till godo. Blifwande thet Collegii skuldighet at tilse, thet thesa medel icke annorlunda än nu sagdt är användas, emedan inga gravationer för Rikets Stats-werk thesöfwer få projecteras.

§. 5.

S. 5.

Besparings-Fonden bör, utom nu uppräknade behof, af-
wen småningom afbetala alla ännu obetalte fordringar från
Provincial-Medici, Apothekare och flere från förra åren åter-
stående skulde-poster. Datum ut supra.

GUSTAF.

Joh. v. Heland.

Kongl. Maj:ts

Nådiga Instruction för Provincial-
Medici, Gifwen Ekolfund then 29
Julii 1774.

§. 1.

Så snart Provincial-Medicus erhållit Kongl. Maj:ts Nådiga Fullmakt, inlemnar han vidimerad affkrift theras, så wäl til Collegium Medicum, som til Landshöfdingen i Lånet och aflägger straxt sin Tro = och Huldbergsamt Embets = Ed, på enthera af these ställen både munt = och skrifteligen, samt affänder then skrifteligen til thet andra, börandes han afwen, enligt 6 §. af 1688 års Kongl. Medicinal-Ordningar, wara CollegiiMedici tillhydande Medlem.

§. 2.

Såsom lydande under Collegium Medicum bör han årligen thit insända berättelse om thes Embetes förrättningar; om the Farsoter, som i Lånet warit gångbara, samt hwad mera märkwärdigt förekommer, såsom ock uträtta och uppfylla hwad honom af Collegio updragit och enligt Instructioner och Författningar anbefalt warder. Honom åligger ock, at sig til esterrättelse ställa, hwad honom af Landshöfdingen i orten påmint och tillagdt warder, i anledning af thenna Instruction, eller i anseende til någon thes försummelse thes emot, samt för öfrigit och så wida thenne Instruction icke anorlunda förordnar, beslita sig at noga efterleswa allt hwad Kongl. Maj:ts Medicinal-Förordningar, thes Embete beträffande innebära.

§. 3.

Entligt Kongl. Maj:ts Rådiga Stat af then 21 Julii 1773 blifwa Provincial Medicorum hemwister på the ställen, som ther äro utfatte.

§. 4.

När någon under sin sjukdom, Provincial-Medicus om hielp anlitas warder, ware sig fattig eller rik, bör han med skyndsamt råd och dåd then samma tilhanda gå och efter yttersta förmåga, wid ansvar med all flit och på alt sätt thes hälssa befordra, utan at i ringaste mätto låta sig af mindre angelågne sysslor eller onödigt tidsfördrif så hindra, at then siuke kunde komma therigenom mer at lida, emedan wid swåra sjukdomar thet ringaste uppehåll af nödig wård och skötsel kan öka faran både til hälssan och lif.

Och i anseende til Provincial Medicorum nu förbättrade löner, them the uti Landt-Rånterierne upbåra, blir thet i allmänhet theras skyldighet, at wårda then fattiga Allmogon i Länet, i hwad sjukdom thet wara må, utan annan serstift betalning, än hwad thenna Instruction utstakar.

§. 5.

När han tillika af högre eller lägre fattigare eller rikare Patienter tillitad warder, eller ock flere at sköta hafwer, bör han, utan anseende til personen först med nödig hielp bispringa then, som han i sit samwete wet vara stadd i största nöd och fara, och bör han jemwål sig icke längre hos hwar och en af them uppehålla, än han efter samwete är öfvertygad, at högsta nöden fordrar, serdeles när han wet sig hafwa at sköta andra, som i swår sjukdom eller lifsfara stadda äro. Skulle någon för slem winning skul, för gunst, egen beqwåmlighet, med mera, bewisligen finnas eftersätta thes skyldighet uti 4:de och 5:te puncten, ware then sin syssa swårdig.

§. 6.

När på någon ort inom Provincen någon farsot eller smittosam sjukdom förspörjes, Koppor eller Måbbling ei undantagne, åligger Prästerskapet och Krono-Betienterne, at wid första uppkundet theraf gifwa Landshöfdingen i Länet thet tillkänna, hwilken snart communicerar Provincial-Medicus then inkomne rapporten. Synes sjukdomen endast wara Sporadisk och ännu icke wida spridd, öfwersticker Provincial-Medicus til orten tienlige medicamenter och föreskrift huru the böra nyttjas, hwilka af Prästerskapet, Krono-Betieningen eller någon Stånds-Person böra emottagas och utdelas. Landshöfdingen drager vidare försorg, at medlen genom Krono-Posten snart må komma t. l. sin ort. Provincial-Medicus underrättar tillika then, som medicamenterna emottager, både om summan hwartil the i allmänhet sig bestiga, som äfwen hwad dosis theraf til hwar sjuk kan kosta, på thet Pastor och Församlingens Deputerade må af the förmögne therefore upbåra betalning och then til Apothekaren aflemna, så hwad, enligt et af them och Pastor underskrifwit betyg på the Medicamenter, som af oförmögne och fattige blifwit nyttjade, kan sig belöpa, bör af Apothekaren til räkning föras, för hwilken, betalning, enligt 7 §., erhålles.

Imidlertid corresponderar Pastor, eller then i hans ställe förordnad är, med Provincial-Medicus, och skune theraf inhämtas, at farsoten griper vidare fring sig, gifwer Provincial-Medicus eller Pastor sådant Landshöfdingen tillkänna, hwilken i sådan händelse befaller Provincial-Medicus, at personligen til stället sig begifwa, som så gör alla möjliga anstalter til farsotens hämmande, genom diætens och medicamenters förordnande på sätt sagdt är. Nu bör ock Provincial-Medicus snart inberätta farsotens beskaffenhet til Collegium-Medicum, hwilka rapporter så wäl som andre thes Embetes Bref, öfne lemnas til nästa Krono-Betient, som them til Landshöfdingen

öfversänder, hwilken åter föranstaltar thesas insändande til Collegium. Härutaf får då Collegium anledning, at förordna och skicka honom en Medhjelpare om så skulle tarfwas, emedan inge ständige warda förordnade, förrän tilgångarne af Medicinal-Fonden thet med tiden kunna tillåta. Wid these resor, them Provincial-Medicus icke utan Landshöfdingens eller Collegii-Medici ordres får företaga, blifwer han försedd med Promotorial til prompt skuits erhållande.

Sedan farsfoten är stillad, inkommer Provincial-Medicus straxt til Collegium med utförlig berättelse om thes bestaffenhets, botemedel samt hwilka och huru många som varit siuke, dödt eller tilfrisknad, til hwilken ända han straxt wid farsfotens början, anmodar Pastor, Krono-Betieningen eller någon Stånds-Person i orten at hålla förteckning thes öfwer och then til sig underteknad insända.

§. 7.

Som Kongl. Majts Stat, af then 21 Julii 1773 under 5 serfäskte Tielar indelt then Medicinal-Fond, som af Provincial-Medici får nyttias för the utfattige och oförmögne af Allmoget, neml. 1:o til Medicamenter wid smittosamma Febrar och Farsfoter; 2:o til Koppymplingar; 3:o til Veneriska siuka; 4:o för Provincial-Medici resepenningar och dag-traktamente; och 5:o til Medhjelpare, och these tilgångar blifwa olifwa för hwarje år, alt som Medicinal-Fonden kan sig belöpa, så så Provincial-Medici, wid årets början af Collegium Medicum underrättelse til hwad summa tilgången för hwarthera these Tielar thet året stiger, hwarefter Provincial-Medici böra tilse, at the med simpla och minst kostsamme medicamenters nyttjande så hushålla, at tilgången icke må öfverfligas; berandes räkningarne inrättas serfäskt för hwart och et af these behof, på thet sättet, at hwad N:o 1. angår, räkningen stili-
keras: *Medicaments-räkning för the til en Farsot uti N. Socken*

Socken och *N. Lån* på *N. N:s* befallning af *N. N. requirerade*
 och til fattige siuke åtgångne *Medicamenter*; och theruti up-
 tages medicamentets värde en gros, med bifogade Provincial-
 Medici recepter, som äro numererade, genomdragne, och med
 Apothekarens Sigill försedde. För N:o 2. Räkning för *Medica-*
menter til the fattige Barnens koppymning i *N. N. Socken*
 och *N. N. Lån*, förestrifne af *N. N. tå* Provincial-Medicus
 tillika insänder lista, på the ympade Barnen med theas
 namn och ålder, bestyrt af Pastor Loci. För N:o 3. Räk-
 ning för *Medicamenter* til the fattige siuke af *Venerisk* smit-
 ta i *N. N. Socken* och *N. Lån* förestrifne af *N. N.*; hwarwid
 äfwen Provincial-Medici lista på the botade siuka med Sympto-
 mernes och Personernes namn och hemwist bör medfölja. För
 N:o 4. Räkning öfwer skuits- och dag-tractamente för *N. N.*
 på en resa til *N. N. Socken*; uppå Landshöfdingens Or-
 dres at bota en upkommen smittosam feber, hwarest bör
 bifogas Landshöfdingens skriftelige ordres. För N:o 5. Räk-
 ning til betalnings erhållande af Medhjelpare-fonden för
N. N. som på *N. N.* befallning warit behjelpelig at bota
 then i *N. N. Socken* upkomne smittosamma feber, bilagd
 med wederbörandes ordres.

Alla these räkningar böra therjemte af Provincial-Me-
 dicus wara godkände och underskrifne, hwarefter the til Col-
 legium insändas, som emot wederbörligt quitto them efter
 föregången granskning af the under händer hafwande medel
 straxt betalar.

§. 8.

Enår Provincial-Medicus ifrån Domstolarne inom Pro-
 vincen anmodad warder at gifwa underrättelse och uplys-
 ning om quæstiones Medico-Legales, bör han them thermed ut-
 tan betalning tilhanda gå, om thet angår en Fattig och Provin-
 cial-Medicus slipper resa utur sin Station, och thet efter sit
 wett och samwete; som han thet tänker förswara inför Gud.

Lifwen som ock therest Landshöfdingen eller wederbörande af honom begära, jemte en bestedelig Sältstär, at förrätta någon besigtning hos them, som genom tilfogade waldsamheter til kropp, lemmar eller leder skadade äro, eller til lifwet omkommit, bör han beredwillig wara then samma på thet nogaste at verkställa, samt sådan underrättelse och attest therå meddela, som han med thenne clausul bestyrker: hwilket jag ej allenast på min redan aslagde Embetes Ed intyggar, utan ock med thenna min edeliga förbindelse, så sant mig Gud hielpa til Lif och Siäl, bekräftar. Men af förmögnare bör han för besigtning af en död kropp niuta 6 Dal. Silf:mt och thesutom fri skuits til och från skället enligit 18 s. Skulle han therjemte nödgas at, i brist af Sältstär, sielf göra öppningen bör thet honom af the förmögnare tillsammans godtgöras med 12 Dal. Silf:mt, men af the fattige intet. Thenna betalning bör efter allmän Lag och icke af Medicinal-Fonden gåldas.

§. 9.

Enär han skal resa från sit hemwist til någon Patient eller uti någre thes Embetes förrättningar, bör then anstalt af honom fogas, at uti thes hus altid underrättelse må kunna erhållas, hwarest han sig uppehåller: Icke bör han resa utom Provincen så länge han hafwer Patienter inom sit district at vårda, eller andre förrättningar at uppfylla, och må han dock hafwa Landshöfdingens tillstånd thertil. Behöfwer han längre tid än en Månad wara borta, annåles thet i Collegio, som då besörjer om en Vicarius, hwilkenes resekostnad och beswär han sielf betalar.

§. 10.

Utom Landshöfdingens eller Collegii Medici ordres får han, på Publici kostnad ingen resa företaga. Men en gång om året bör han, i anledning af Kongl. Majts Medicinal-Förordningars 14 s. visitera the uti Länet warande Apoteker,

ker, hwarwid han associerar sig Stads-Physicus ther then finnes, samt Magistrat eller ätminstone zme af ortens Inwånare, samt theröfwer författar en berättelse om the persedlars bestaffenhet, som i förråd finnas Apotheket tilhörande, hwilken berättelse, inom 4 weckors tid, til Collegium Medicum insändes, på thet bemålte Collegium måtte äga kunskap om Apothekens bestaffenhet och genom sin auctoritet råta hwad ändras och rättas bör. Är Apotheket så belågit, at han måste göra en resa thit, får then wäl se för Publici råkning, dock bör han om möjeligt år förrätta visitationen wid tilfälle han för andre Embets-sysslor reser genom Staden.

§. 11.

Thesutom åligger honom i gemen, at beständigt hafwa en flitig och noga uppsigt, at Apothekarena stadsse theras Embetes pligt och Ed efterlefwa, samt utom the wanliga medicamenter, som efter Alphabetet i Kongl. Medicinal-Taxan upförde äro, icke belasta Apothekarne med widlöftige compositioner af kostsamma och owanliga medicamenter, them til skada och them sjukom til kostnad.

§. 12.

Han bör så wäl hemma hos sig som uppå resor til Patienter eller uti Lånet warda försedd med tiänligit och wäl inrättadt Rese-Apothek, på thet han altid måtte hafwa tilgång at genast undsätta them, som någon skändsam hiels behöfwa, til thes mera lämpelige läkemedel, efter hvars och ens sjukdom, kunna unfås.

§. 13.

The Hospitaler, som i Lånet finnas, bör han ock wid sine resor besöka, utom thet at han jemwäl är til the sjukas tienskt therstädes färdig, på sätt i §. sagdt är, så han med goda råd går tilhanda, och gifwer wederbörande til ännu, hwad för the sjuka nyttigt wara kan, til spis, skötsel, wärma och läkemedel.

§. 14.

§. 14.

I anledning af Kongl. Medicinal-Förordningens 32 §. och Kongl. Brefwet af then 21 Julii 1773, skal han hafwa några inseende, at Barnamoderstorne, så i Städerne som på Landet äro i sin wetenskap så skickelige och sine göromål så förrätta, som the therom utkomne Förordningar påbuda. Skulle någon brist förspörjas uppå sådane Barnamoderstor, eller at the bestimas försummelige eller oförfarne, bör sådant Collegio Medico tilkänna gifwas, at thet efter möjligheten söka råtta.

§. 15.

Tå han i afseende uppå förefomne farsoter eller smittosamma siutdomar, enligt 6 puncten, har at göra någon resa, likaledes når han, enligt 10 puncten visiterar the i Länet warande Apotheker, bestås honom skuts för 2 hästar, samt 2 Dal. Sämt om dagen i tractamente, hwaröfwer han insänder räkning til Collegium Medicum, som honom then samma godtgör, kommandes så wäl these skuts- och tractaments-omkostningar, som ock, hwad ofwan om frie medicamenter för the fattige är anfört, at af Collegio Medico betalas, utaf the i 7:de §. nämde medel.

§. 16.

Kopp-ymningen, såsom et bepröfwadt medel til Folkbristens afhielpande, bör af Provincial-Medicus bland Allmogeen recommenderas och utöfwas hälft Sommartiden til besparing af wed och husrum. Så snart et antal barn på något ställe kunna sammandragas, underrättar han Collegium Medicum therom, som från Kopp-ymnings-huset i Stockholm til honom öfversänder pålitelig koppträ, therest han sielf i orten icke har pålitelig tilgång. Hwad til medicamenter härwid åtgår betalar Collegium på sätt 7 §. utstakar.

§. 17.

Så billigt thet är at en Provincial-Medicus bör för thes möda och besvär hos patienten hafwa en skällig wedergällning, enär the äro i the omständigheter at the them betala kunna, så mycket är thet ock en Provincial Doctors skyldighet, at emot then Lön och the förmöner, han af Kronan niuter, wårda och stöta the fattigare och oförmögner samt them med råd och dåd tilhanda gå och thet med samma slit, som om the thes möda betala kunna. Ehuruwäl, hwad the förre angår, theas liberalité icke må bindas til något wist, så på thet något såsom thet minsta regleradt wara bör, är följande utstakat.

1:mo Wil någon Patient eller Familia accordera med Provincial-Doctoren för hela året i et för alt, eller ock gifwa en wist recompence i begynnelsen af sjukdomen, utan at binda sig wid hwar visite, stånde thet fritt, thet bästa the sielfwe med hwarannan aftal göra kunna.

2:do Enär Provincial-Doctoren warder kallad til någon Patient bör han, så thet är samma ort, som Doctoren har sit hemwist hafwa En Dal. Silf:mt för hwarje visite, samt Dita öre Smt för hwarje recept, som för then siuka skrifwes. Men så thet är utom hans hemwists-ort, bör honom betalas En Dal. Smt, för hwarje mil han reser för then sjukas skull, och utom thes fri resa för 2 hästar, samt 2 Dal. Smt för hwarje dag han för then sjukas skull til resan eller hos then siuka använder.

3:io Enär Provincial-Doctoren warder om nattetid kallad, nemligen ifrån kl. 10 om aftenen och 5 om morgonen, och skal under en sådan tid göra besök hos then siuka eller för thes skull resa, bör honom thes förre betalas dubbelt, emot hwad här ofwansföre föreskrifwes.

4:to Uti farliga och smittosamma sjukdomar, som Pestilentialiska Febrar, Släkt-Febrar, Frankoser och theslikes flere, bör

bör en Patient erkänna Prvvincial-Medici besvär med särdeles wedergällning, i thy han ofta med lifswåda sådane betiena måste.

520 För the Attester, som han uppå någons begäran afgifwer efter hållen besigtning öfwer blånader, blodwite, med mera, eller uti andre omständigheter, som thes Embete tilkommer, betales honom Fyra Dal. Smt; the fattige undantagne.

§. 18.

Om uppå Landshöfdingens eller wederbörandes anordning besigtning skal förrättas uppå någon död kropp som dödas, och thesfore skal göras någon resa eller Provincial-Medicus enligt 6 och 10 §. S. i Embetes ärender stadd år, bestås honom fri skuts med 2me hästar samt 2 Dal. Smt om dagen. Likaledes enär han uti andre allmänne förrättningar af Landshöfdingen eller Collegio Medico warder serstilt kallad, såsom til Hospitalerne och Siukhusen eller til undersökningar inom Länet, hwilket antingen af Kronans och publique medel såsom nu sagdt är, eller ock enligt 8 §. af wederbörande betales. Men enär sådant inträffar på thes hemwists-ort, så at ingen resa behöfwer göras, förrättar han enligt 8 §. thet utan wedergällning. Datum ut supra.

GUSTAF.

Joh. v. Heland

Kongl. Maj:ts

Nådiga Instruction för Fattig=Medici
i Stockholm. Gifwen Ekolfund
then 29 Julii 1774.

§. 1.

Den som til Fattig=Medicus blifwit antagen, bör
wara boende inom the Församlingar, hvars fat-
tige siuke han har at wårda, och utsätta wise ti-
mar om dagen, så alla the kunna träffa honom
hemma som behöfwa hans råd och hielp.

§. 2.

Alla Fabriques Arbetare, förasskedade Soldater eller
Waktkarlar, med theras hustrur och barn, samt andre så-
dane, som enligt Församlingens Presterskaps intygande äro
fattige och ur stånd at betala läkemedel, böra efter stedd an-
mälan, i synnerhet wid yppade Farsoter af Fattig=Medicis
bispringas med fria läkemedel och tillsyn.

§. 3.

Som Församlingarnes Fattighus ej böra hysa andre än
högst ålderstegne och sådane, som hafwa obotelige sjukdo-
mar, och sålunda ej kunna räknas til then Arbetande hopen,
så kunna the ej innebegripas ibland them, som skola hafwa
fria Medicamenter af Medicinal-Fonden, så mycket mindre,
som the hafwa sin egen fond til sådane behöf. Och ehuruwäl
Soldaterne wid Guarnizons - Regimenterne, Amiralitetet,
Stads- och Brandvaktens, samt Dienstehion egentligen ej eller kun-
na räknas bland the samme fattige, som utaf Medicinal-Fon-
den

den böra hafwa understöd och hielp i sjukdomar, bör thet lifwål ej förnekas theras hustrur och barn, äfwen bistå fattige Barnafödertor med råd och tillsyn wid swarare tillfällen.

§. 4.

Wid början af hwarje månad bör Fattig-Medicus til Kongl. Collegium inlemnna förteckning på the fattige siuke, som han then nästförledne månaden wärdat, samt kort berättelse om the sjukdomar, som måst förefallit eller varit swårast; thesutom bör han ställa sig alt annat til eftersefnad, som Collegium kan efter omständigheterna hafwa at honom åläggga samt med medicamenter så sparsamligen hushålla, at then af Kongl. Majst Nådigaft anslagne fond (then honom wid hwart års början skal kungöras) ingalunda öfwerstrides, emedan alt öfwerstott tå kommer at blifwa för Fattig-Medici egen räknung.

§. 5.

Wid Fattig-Medici systerne blifwer ingen längre än zme år bibehållen, utan icke Collegium skulle finna sig föranslåtit at thewid annorlunda förordna. Then afgående bör af Kongl. Collegio, när så åstundas, undså bewis om thes förhållande och slit i syster, hwilket wid ledige systers sörfande bör såsom merite kunna åberopas, til upmuntran och belöning för them, som giordt sig theras förtiente.

§. 6.

Then som i syster antingen uti brukar thet förtroende Kongl. Collegium til honom haft, eller annars wist sig thet samma öwärdig, bör gehast entledigas thesifrån, på thet han ej må blifwa wärlande til någon stada för thet allmänna.

Datum ut. supra.

GUSTAF.

Joh. v. Heland.